

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11S/121/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3015200904
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Radičová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3015200904.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Radičovej a členov senátu JUDr. Eleny Zaťkovej a JUDr. Milana Straku v právnej veci žalobkyne: J. X., bytom S. R. J. XXX, občan SR, zastúpenej advokátkou JUDr. Darinou Kučerovou, Advokátska kancelária so sídlom v Považskej Bystrici, Železničná 90/12 proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Bratislava, Špitálska 8, IČO: 307 945 36 v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2015/9665 UN zo dňa 4. novembra 2015 jednomyselne takto

rozhodol:

Krajský súd rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2015/9665 UN zo dňa 4. novembra 2015 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica č. PB2/PP/SOC/2015/24485-0009 zo dňa 24. augusta 2015 z r u š u j e podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. a vec v r a c i a na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 299,04 eur na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. Dariny Kučerovej vo VÚB Považská Bystrica, č. Y XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde domáhala zrušenia v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného, ako i rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. PB2/PP/SOC/2015/24485-0009 zo dňa 24.08.2015, ktorým prvostupňový správny orgán určil za osobitného príjemcu na výplatu prídavku na mal. G. X. (dcéru žalobkyne) od 01.08.2015 v sume 23,52 eur Obec Lysá pod Makytou a žalovaný po podaní odvolania uvedené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

Žalobkyňa v podanej žalobe namietala nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutí správnych orgánov z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7P/85/2013 bola uložená rodičom maloletej G. povinnosť podrobovať sa počas jedného roka párovému poradenstvu, ktoré bude zamerané na zmiernenie odmietavého postoja maloletého dieťaťa k otcovi podľa pokynov psychologičky, pričom súd vo výroku tohto rozsudku neuviedol, že ide o výchovné opatrenie, preto je žalobkyňa toho názoru, že správne orgány nesprávne rozhodli o odňatí rodinných prídavkov žalobkyni - matke maloletej. Poukázala tiež na skutočnosť, že manželstvo rodičov maloletej je rozvedené. Maloletá bola na čas po rozvode zverená do jej výchovy a opatery, s tým, že ona je povinná spravovať aj majetok maloletej. O maloleťú sa riadne stará, nikdy jej nikto nevytkol, že by dieťa zanedbávala, či už po citovej alebo finančnej stránke. Párová terapia nemá sankčný charakter a výchovným opatrením zákonodarca sleduje to, aby deti nestrádali na ošatení, strave, dochádzke do školy a podobne a týka sa rodičov, ktorí výchovu detí zanedbávajú. Ďalej uviedla, že prvostupňový správny orgán určil nového príjemcu prídavku - obec, s čím ona nesúhlasila a podala odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu. Ďalej namietala, že žalovaný v

napadnutom rozhodnutí uviedol, že údajne bola prešetrovaná aj možnosť určiť za poberateľa rodinných prídavkov osoby, ktoré žijú s mal. dieťaťom v spoločnej domácnosti. Pracovník sociálnej kurately listom z 23.10.2015 oznámil, že v prípade, ak by takouto osobou bola osoba spolužijúca, tak by sa výchovné opatrenie mohlo minúť svojmu cieľu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že manželstvo rodičov mal. dieťaťa je rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 6P/49/2013-25 zo dňa 22.07.2013. Úradom práce bol zaevidovaný i rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P/85/2013-129 zo dňa 05.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/2/2015-162 zo dňa 27.05.2015, právoplatným dňa 30.07.2015, ktorým súd uložil rodičom mal. dieťaťa povinnosť podrobovať sa počas 1 roka od právoplatnosti rozsudku párovému poradenstvu v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine. Správny orgán prvého stupňa na základe rozhodnutia súdu podľa § 12a ods. 1 písm. d/ a § 12a ods. 2 zák. č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa rozhodol o určení osobitného príjemcu na výplatu prídavku na dieťa, ktorým je Obec Lysá pod Makytou, od 01.08.2015. Všetky dôvody jasne uviedol v odôvodnení rozhodnutia. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu, podľa ktorého účelom uloženia výchovného opatrenia bude, aby sa rodičia naučili spolu komunikovať. Zákon o prídavku na dieťa jednoznačne vymedzuje, kedy má platiteľ určiť osobitného príjemcu na výplatu prídavku na dieťa a neumožňuje individuálne posudzovanie, neuvádza žiadne výnimky. Platiteľ nespochybnil úroveň starostlivosti o nezaopatrené dieťa oprávnenou osobou, postupoval len v zmysle zákona. Žalobkyňa v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu namietala určenie osobitného príjemcu a žiadala, aby za príjemcu bola určená iná osoba, napríklad stará matka alebo starý otec, s ktorými žije mal. dieťa v spoločnej domácnosti. Preto žalovaný prešetroval i túto možnosť a oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradu vyjadrilo názor, že najobjektívnejším spôsobom osobitného príjemcu je určenie obce z dôvodu, že matka maloletej by mohla ovplyvňovať starých rodičov svojím negatívnym postojom voči otcovi maloletej a z dôvodu predchádzania konfliktu záujmov. Žalovaný poukázal na to, že platiteľ vypláca rodinný prídavok i naďalej, a to prostredníctvom obce, ktorá zabezpečuje stravu pre dieťa v školskej jedálni, sumu, ktorú dieťa neprestravuje, zaráta žalobkyni vo forme objednávky v miestnych potravinách. Žalovaný preskúmal prvostupňové správne rozhodnutie v celom rozsahu a posúdil opodstatnenosť dôvodov uvedených v odvolaní a zistil, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade so zákonom, rešpektoval súdne rozhodnutia, preto bolo rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdené. Poukázal tiež na to, že prídavok na dieťa je štátna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výživu a výchovu nezaopatreného dieťaťa. Nejde teda o majetok dieťaťa a žalobkyňa ako oprávnená osoba nebola obmedzená na rodičovských právach.

Krajský súd v Trenčíne ako súd vecne a miestne príslušný na konanie podľa § 246 ods. 1 a § 246a ods. 1 veta druhá O.s.p., vychádzajúc zo skutkového stavu v čase vydania napadnutých rozhodnutí (§ 250i ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup správnych orgánov podľa § 247 ods. 1 O.s.p. v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), pričom rozsahom a dôvodmi žaloby je súd v správnom súdnictve viazaný (§ 250j ods. 3 O.s.p. argumentum a contrario) a po zistení, že žaloba bola podaná oprávnenou osobou (§ 250 ods. 2 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 250b ods. 1 O.s.p.), nariadil vo veci pojednávanie, oboznámil sa s administratívnym spisom žalovaného, so spisom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 3P/94/2015, v ktorom je pripojený spis sp. zn. 7P/85/2013, s vyjadrením žalovaného, a dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne a rozhodnutia správnych orgánov je potrebné podľa § 250j ods. 2 písm. c O.s.p. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Predmetom konania v danej veci je preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2015/9665 UN zo dňa 04.11.2015, ktorým žalovaný ako príslušný správny orgán rozhodol o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica č. PB2/PP/SOC/2015/24485-0009 zo dňa 24.08.2015, ktorým podľa § 12a ods. 1 písm. d/ zákona o prídavku na dieťa oprávnenej osobe - žalobkyni - určil osobitného príjemcu na výplatu prídavku na dieťa G. X., nar. XX.XX.XXXX v sume 23,52 eur od 01.08.2015 Obec Lysá pod Makytou tak, že podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Žalovaný v napadnutom rozhodnutí poukázal na súdne rozhodnutia, ktorými bola uložená povinnosť rodičom nezaopatreného dieťaťa podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine podrobovať sa počas jedného roka od právoplatnosti rozsudku párovému poradenstvu, ktoré bude zamerané na zmiernenie

odmietavého postoja nezaopatreného dieťaťa k otcovi. Prvostupňový správny orgán postupoval podľa § 12a ods. 1 písm. d/ a § 12a ods. 2 Zákona o prídavku na dieťa, keď určil osobitného príjemcu prídavku - obec. K námietke žalobkyne v odvolaní, že za osobitného príjemcu prídavku mala byť určená iná osoba (napr. stará matka, starý otec) uviedol, že túto skutočnosť prešetril u oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorá mu listom oznámila, že oprávnená osoba môže negatívnym postojom k otcovi dieťaťa ovplyvňovať aj svojich rodičov a výchovné opatrenie by mohlo minúť svoj cieľ. Najobjektívnejším príjemcom prídavku je Obec Lysá pod Makytou, kde má oprávnená osoba trvalý pobyt. Žalovaný preto s poukazom na skutočnosť, že rodičom nezaopatreného dieťaťa bolo uložené výchovné opatrenie, došiel k záveru, že prvostupňový správny orgán postupoval správne. Zároveň konštatoval, že správne orgány sú viazané platnými právnymi predpismi.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného krajský súd zistil, že poberateľkou prídavku na mal. G. X. bola do rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalobkyňa. Mal. G. pochádza z rozvedeného manželstva žalobkyne a na čas po rozvode bola rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6P/49/2013 zverená do osobnej starostlivosti žalobkyne a zároveň bol aj upravený styk otca s maloletou, a to za prítomnosti matky dieťaťa - žalobkyne. Ďalším súdnym rozhodnutím, rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P/85/2013-129 zo dňa 05.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/12/2015-162 zo dňa 27.05.2015 bolo rozhodnuté o zmene rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 6P/49/2013-25 v časti úpravy styku otca s maloletou tak, že styk otca bol obmedzený s tým, že do 31.12.2015 sa nebude realizovať. Zároveň bolo rozhodnuté o uložení povinnosti rodičom mal. dieťaťa podrobovať sa počas 1 roka od právoplatnosti rozsudku párovému sociálnemu poradenstvu zameranému na zmiernenie odmietavého postoja mal. G. k otcovi podľa pokynov psychologičky Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Považská Bystrica (uvedené skutočnosti vyplývajú aj z pripojeného súdneho spisu vo veci starostlivosti o mal. G.). Keďže povinnosť rodičom mal. dieťaťa bola súdom uložená podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, ktoré ustanovenie upravuje výchovné opatrenia, prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 24.08.2015 určil za osobitného príjemcu na výplatu prídavku na dieťa Obec Lysá pod Makytou. Rozhodnutie odôvodnil ust. § 12a ods. 1 písm. d/, ods. 2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa. Pred vydaním rozhodnutia nevykonal žiadne šetrenie, či v danom prípade nie je opodstatnené určiť za osobitného príjemcu inú osobu.

Proti prvostupňovému správne rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa domáhajúc sa jeho zrušenia a určenia príjemcu prídavku v osobe starej matky alebo starého otca dieťaťa, s ktorými žije ona s dieťaťom v spoločnej domácnosti. Prvostupňový správny orgán predložil spis na rozhodnutie žalovanému, pričom predkladaciu správu vypracovala, podpisovala a vyjadrovala sa k odvolaniu Ing. Alena Sedláčková, vedúca pracoviska. Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, že žalovaný tak, ako uviedol v napadnutom rozhodnutí, prešetril možnosť určenia iného osobitného príjemcu prídavku na dieťa. V spise sa síce nachádza vyjadrenie zo dňa 23.10.2015, avšak ide o vyjadrenie Ing. Aleny Sedláčkovej - vedúcej pracoviska prvostupňového správneho orgánu, nie je z neho ani zo spisu jasné, či došlo k prešetreniu možnosti iného príjemcu prídavku na dieťa, ani či vyjadrenie bolo podané na základe žiadosti žalovaného. Z obsahu vyjadrenia sa javí, že v podstate ide o doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeľi v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 71/1967 Zb. rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

Podľa § 12a ods. 1 písm. d/ zák. č. 600/2003 Z.z. platiteľ rozhodne o určení osobitného príjemcu prídavku a príplatku k prídavku, ak bolo nezaopatrenému dieťaťu alebo rodičovi nezaopatreného dieťaťa uložené výchovné opatrenie.

Podľa § 12a ods. 2 zák. č. 600/2003 Z.z. osobitný príjemca prídavku a príplatku k prídavku podľa odseku 1 písm. a) až d) je obec, v ktorej má oprávnená osoba trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, alebo ak je to odôvodnené, iná osoba. Osobitný príjemca prídavku a príplatku k prídavku podľa odseku 1 písm. e) je osobitný príjemca podľa osobitného predpisu

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 600/2003 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 18 ods. 3, § 19 ods. 1, § 33 ods. 2, § 60, § 62 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Krajský súd po oboznámení sa s administratívnym spisom žalovaného a s napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. V prejednávanej veci je nesporné, že vo veci starostlivosti o maloletú dcéru žalobkyne, ktorá je v starostlivosti a opatere žalobkyne, a teda žalobkyňa je oprávnenou osobou na príjem prídavku na maloletú, bolo súdom nariadené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ zák. č. 36/2005 Z.z. - Zákon o rodine, a to podrobovať sa párovému poradenstvu na zmiernenie odmietavého postoja mal. G. k otcovi. Zo súdnych rozhodnutí a z dôvodov uloženia tohto výchovného opatrenia je zrejmé, že žalobkyňa si svoje rodičovské povinnosti voči dieťaťu riadne plní, túto skutočnosť nespochybnili ani správne orgány a výchovné opatrenie bolo uložené pre psychické problémy dieťaťa pri realizácii styku s otcom, ktoré vyplývajú i z neusporiadaného manželského života rodičov maloletej a z dôvodov rozvodu manželstva. Nejde teda o výchovné opatrenie, ktoré by vyplývalo z nevhodného správania dieťaťa, či porušovania povinností žalobkyne vyplývajúcich z rodičovských práv a povinností. Uvedenú skutočnosť mali preto správne orgány pri rozhodovaní dôsledne zvážiť a riadiť sa vyššie citovanými ustanoveniami zákona o správnom konaní.

Je pravdou, že správne orgány musia konať v súlade so zákonom a v danom prípade zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa v ust. § 12a im ukladá rozhodnúť o určení osobitného príjemcu prídavku, a to i v prípade, ak bolo nezaopatrenému dieťaťu alebo rodičom uložené výchovné opatrenia. Súd je však toho názoru, že správne orgány zároveň musia i dôsledne zvážiť, o aké výchovné opatrenie ide, či určenie osobitného príjemcu prídavku v tom ktorom konkrétnom prípade spĺňa účel zákona. Ak v prejednávanej veci dôjde správny orgán k záveru, že určenie osobitného príjemcu prídavku je skutočne dôvodné, musí sa zároveň zaoberať i tým, či v danom prípade má byť určená za osobitného príjemcu obec alebo iná osoba. Podľa názoru súdu práve prejednávaná vec, keď žalobkyňa si riadne plní svoje povinnosti rodiča, odôvodňuje postup správneho orgánu, aby buď vôbec nerozhodol o určení osobitného príjemcu prídavku (keďže nejde o výchovné opatrenie uložené žalobkyňi pre neplnenie svojich rodičovských povinností), alebo ak rozhodne o určení osobitného príjemcu, je dôvodné určiť za tohto príjemcu osobu, ktorá žije so žalobkyňou a dieťaťom v spoločnej domácnosti. Napriek skutočnosti, že žalovaný v rozhodnutí uviedol, že prešetroval i možnosť určenia takejto osoby za osobitného príjemcu, zo spisu žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa nevyplýva, že sa prešetrovaním tejto skutočnosti zaoberal. Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodnutie žalovaného i prvostupňového správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie i rozhodnutie.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia. Právna zástupkyňa žalobkyne si uplatnila trovy právneho zastúpenia vo výške 299,04 eur, ktoré jej súd priznal podľa Vyhl. č. 655/2004 Z.z., a to v uplatnenej výške, i keď v danom prípade by žalobkyňi prináležali vyššie trovy (§ 11 ods. 4 - základná sadzba odmeny vo veciach zastupovania v správnom súdnictve je 1/6 výpočtového základu, čo za úkon v r. 2015 predstavuje sumu 139,83 eur a režijný paušál 8,39 eur a v r. 2016 sumu 143 eur za úkon + režijný paušál 8,58 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, písomne, cestou tunajšieho krajského súdu na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Podľa § 42 ods. 3 a § 205 ods. 1 O.s.p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.